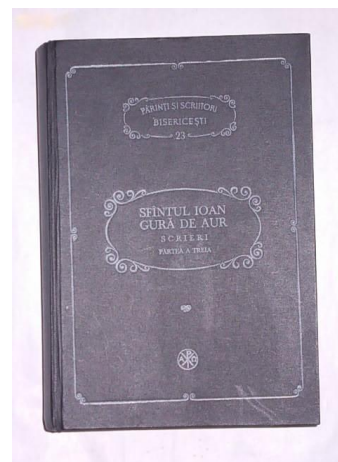

Sfantul Ioan Gura de Aur, *Omilii la Matei*, Editura Institutul Biblic (IBMBOR), Bucuresti 1994.

Sfantul Ioan Hrisostom numit de contemporanii sai si „Gura de aur” pentru harul aratat in predicile sale este unul dintre cei mai de seama parinti ai Bisericii si cel mai important orator din Biserica Veche.

Vede lumina zilei in orasul Antiohia tatăl său, Secundus, ofițer – Magister militum Orientis – in armata din Siria, moare putin după nașterea fiului său Ioan. Mama sa Antusa (Anduza- in unele traduceri), o femeie creștina, rămanand văduvă la varsta de 20 ani s-a dedicat intru totul educației fiului ei .In predicile si opera sa Sfantul critica coruptia si depravarea acest lucru in sa i-a adus foarte multi dusmani, unii dintre acestia in pozitii dintre cele mai inalte- imparateasa Eudoxia si patriarhul Alexandriei, Teofil.

In ceea ce priveste cartea de fata Omilii la Matei, aceasta a fost scrisa in anul 390 fiind cea mai veche si cea mai completa lucrare care a supraviețuit, in totalitate, din perioada patristică. Cartea s-a bucurat de o mare popularitate. A fost tradus in latină de mai multe ori, in armeană, arabă, georgiană și chiar in siriacă. Acestea cuprind învățatura hrisostomică despre morală și virtute, despre principiile care trebuie să stea la temelia adevăratei vieți creștine, ce trebuie să facem pentru a ne feri de viciu și de a ne apropia de Hristos.

Sfantul Ioan Gura de Aur realizeaza prin prezenta lucrare o adevarata borna de referinta pentru intreaga literatura creștina. Cartea „Omilii la Matei” capteaza atentia cititorului dornic de lectura duhovniceasca atat prin calitatea exigenta a comentariilor sale, comentarii care nu evita textele aparent antinomice din Sfanta Evanghelie, texte pe care Celsus si Porfiriu, dusmanii Bisericii de atunci incercau sa le rastalmaceasca spre pierzarea lor si celor ce ii ascultau; autorul lamureste aceste texte aparent contradictorii printr-o exegeza scriptoara, exegeza prin care reverbereaza stilul altor episcopi si parinti bisericesci ca Sfantul Iustin Martirul sau Sfantul Ignatie Teoforul, dar mai ales prin invatatura didactica si morala cu privire la trairea vietii creștine pe care Sfantul Ioan vrea sa o transmita cititorului aratand intotdeauna spre Mantuitorul Iisus Hristos. Din acest punct de vedere cartea reprezinta de fapt o initiere in viata creștina in dobandirea si practicarea virtutiilor in trairea vietii acesteia in ascultarea de Hristos , toate acestea talmacite de Sfantul Ioan intr-un limbaj simplu, direct, plin de dragoste, nefacand in sa nici un compromis in ceea ce priveste pacatul sau alterarea dogmelor, incurajandu-ne sa nu ramanem nepasatori fata de dragostea lui Dumnezeu aratata noua.

Cartea are 1052 de pagini, structurate in 90 de omilii in care autorul comenteaza Evanghelia Sfantului Matei prin predici cu subtile reflectii teologice dar si sfaturi practice pentru creștinul dornic de cunoasterea vietii vesnice.

Laitmotivul ce insoteste fiecare dintre cele nouazeci de omilii mentionate mai sus este parasirea pacatului sub diferitele lui forme si apropierea de Dumnezeu prin marturisire si pocainta, citirea Sfintelor Scripturi si impartasirea cu Mantuitorul, incercand sa de faca cunoscuta efemeritatea vietii pamantesti in contrast cu vesnicia.

Oprindu-ma doar la importanta citirii Sfintelor Scripturi pe care Sfantul Ioan Hrisostom o subliniaza in mod deosebit pe parcursul acestei carti dorind sa reaprinda in adancul fiintei noastre dragostea fata de Cartile Sfinte, autorul se foloseste de un ton grav menit sa trezeasca „fecioarele neantelepte” din aceasta lenta sinucidere metafizica in care sufletul se complace ori de cate ori se afunda in ignoranta spirituala sau in apele otravite ale pacatului:

„Spuneti-mi va rog, care dintre cei de fata ar putea, daca i-as cere, sa-mi spuna un psalm sau un text din dumnezeiestile Scripturi? Nici unul! Si nu-i numai asta grozavia. Grozavia este alta, ca suntem atat de nepasatori de cele duhovnicesti, pe cat suntem de iuti, ba mai iuti decat focul, fata de cele satanice. De v-as intreba de stiti cantece de lume, cantece de dragoste, cantece desfranate as vedea ca multi le stiu pe de rost si ca le canta cu multa placere. Dar ce scuza gasiti ca nu stiti un text din Scriptura? Nu-s calugar, mi se raspunde? Am femeie si copii si trebuie sa ma ingrijesc de casa mea! Ei bine, scuza asta va pierde, ca socotiti ca numai calugarilor li se cuvine sa citeasca dumnezeiestile Scripturi, cand de fapt voi aveti cu mult mai multa nevoie de ele decat calugarii, pentru ca voi traiti in lume, voi va raniti in fiecare zi; si de aceea voi aveti mai cu seama nevoie de leacul Sfintelor Scripturi. Prin urmare, a socoti de prisos citirea Sfintelor Scripturi este cu mult mai rau decat a nu le citi. Astfel de ganduri sunt ganduri dracesti”. (Omilia II, 5).

Cosmin Savu.